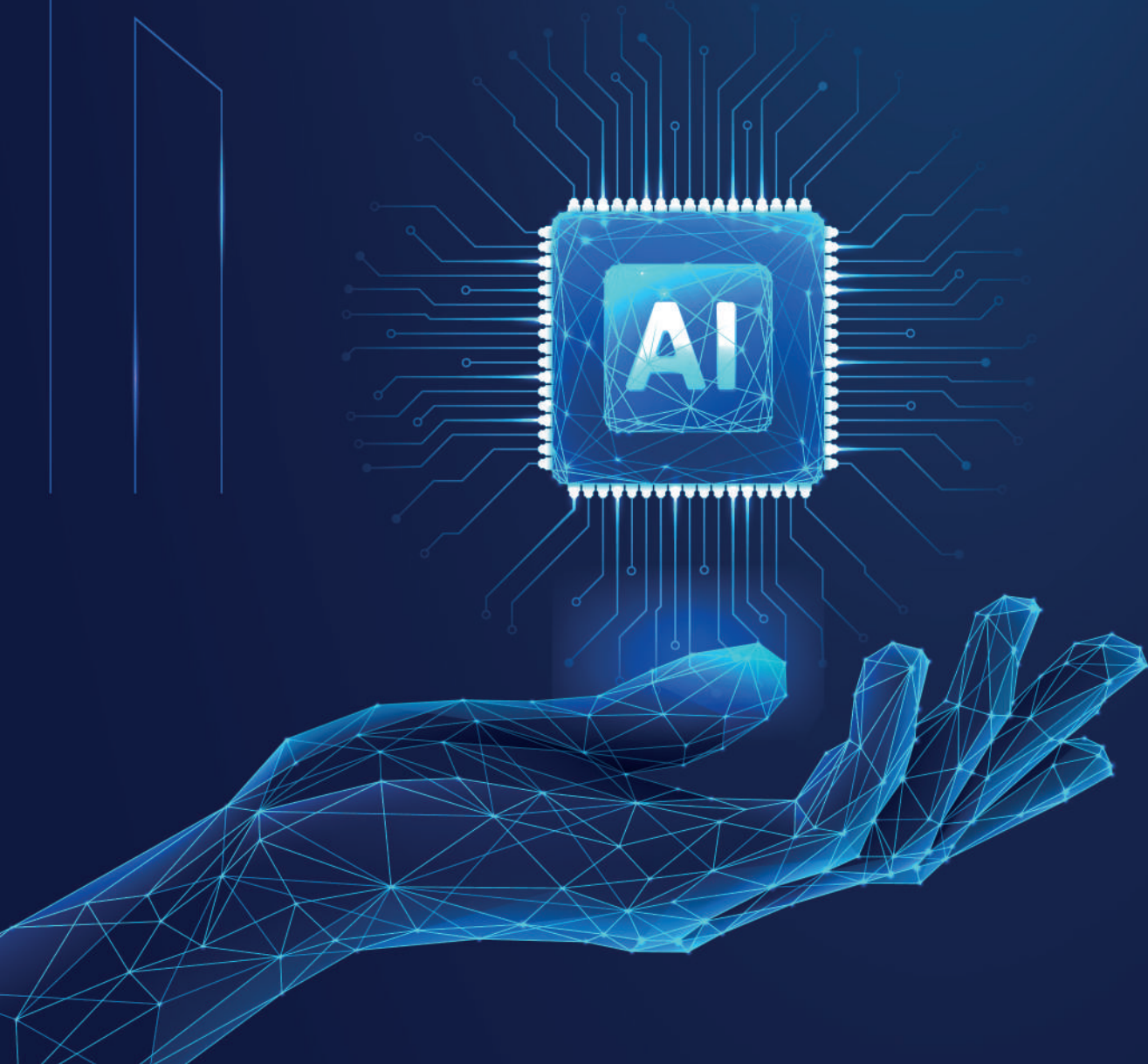

YAPAY ZEKA POLİTİKASI

Versiyon 2024_2025-1

1. GİRİŞ

Öğrencilere en üst düzeyde eğitim sunulmasına kararlı olan Nesibe Aydın Yıldızlar Okulu, hızla gelişen (YZ) teknolojisinin eğitimin her alanını dönüştürme potansiyeline sahip olduğunun farkındadır. Bu politika, YZ kullanımını etik, adil ve güvenli bir şekilde yönetmek ve öğrencilerimizin eğitimlerini geliştirmek için YZ'nin fırsatlarından yararlanmayı teşvik etmek için hazırlanmıştır. Bu politika metni, eğitim kurumumuzda yapay zekanın kullanımına ilişkin yönergeleri, ilkeleri ve sorumlulukları özetler.

2. AMAÇ

Bu politika, Nesibe Aydın Yıldızlar Okulunda YZ araçlarının sorumlu ve etik kullanımını teşvik etmek için bir çerçeve sağlar. Amacımız, YZ tabanlı teknolojiler aracılığıyla eğitim-öğretim deneyimlerinin kalitesini artırırken okul topluluğumuzun güvenliğini, gizliliğini ve refahını öncelendirmektir.

3. KAPSAM

Bu politika, okul topluluğumuzda bulunan tüm personeli, öğrencileri ve velilerini kapsar. YZ tabanlı tüm araçların, yazılımların, platformların ve hizmetlerin kullanımı için geçerlidir:

- **Eğitim Yazılımları:** Öğrencilere özel eğitimde destek sağlamak için kullanılan, adaptif öğrenme, özelleştirilmiş egzersizler ve geri bildirim sağlayan yazılımlar. Örneğin, okuma becerilerini geliştirmek için kullanılan yazılımlar, matematik problemlerini çözmeye destek sağlayan yazılımlar, konuşma ve dil gelişimi için kullanılan yazılımlar;
- **Öğrenme Platformları:** Öğrenci bilgilerini takip eden, öğrenme kaynaklarına erişimi sağlayan, öğrenci performansını analiz eden ve öğretmenlere geri bildirim sağlayan platformlar. Örneğin, öğrenme yönetim sistemleri (LMS), kişiselleştirilmiş öğrenme platformları ve dijital ders kitapları;
- **Otomatik Değerlendirme Araçları:** Öğrenci çalışmalarını otomatik olarak değerlendiren ve geri bildirim sağlayan araçlar. Örneğin, yazılı ödevleri, projeleri ve sınavları otomatik olarak değerlendiren yazılımlar;
- **Dil Modelleri:** Öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için kullanılan, dil üretimi, çeviri ve dil öğrenimi gibi görevleri yerine getirebilen, doğal dil işleme (NLP) teknolojisi tabanlı araçlar. Örneğin, öğrencilerin metin yazımında destek sağlayan veya farklı dilleri öğrenmelerine yardımcı olan yazılımlar;

• **Sanal Gerçeklik (VR) ve Artırılmış Gerçeklik (AR) Uygulamaları:** Öğrencilerin gerçekçi deneyimler yaşamalarını sağlamak için kullanılan, etkileşimli ve sürükleyici öğrenme ortamları yaratan uygulamalar. Örneğin, tarihsel olayları veya bilimsel kavramları simüle eden uygulamalar;

• **Yapay Zeka Destekli Öğretmen Araçları:** Öğretmenlerin ders planlamasını, içerik oluşturmasını ve öğrenci değerlendirmesini kolaylaştıran araçlar. Örneğin, öğrenci verilerini analiz eden, öğrenci ihtiyaçlarına göre kişiselleştirilmiş içerik oluşturan veya ders planı hazırlamada yardımcı olan yazılımlar.

4. SORUMLU YZ KULLANIMI İLKELERİ

Nesibe Aydın Yıldızlar Okulunda, YZ teknolojileri, misyon, vizyon ve eğitim felsefemizle uyumlu bir şekilde eğitim deneyimini geliştirmeye yönelik aşağıdaki ilkeler doğrultusunda kullanılır.

4.1. Etik Kullanım

YZ uygulamaları, tüm öğrenciler için adil, şeffaf ve eşitlikçi olmalıdır. YZ sistemleri, ayrımcılık veya önyargı yaratmaktan kaçınmalıdır.

• **Adil ve Eşitlikçi:** YZ sistemleri, öğrencilere eşit fırsatlar sunmalı ve cinsiyet, sosyoekonomik statü, engellilik, etnik ve kültürel kökenler gibi faktörlere göre ayrımcılık yapmamalıdır. YZ uygulamaları, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını ve öğrenme stillerini karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır.

• **Şeffaflık:** Öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler, YZ sistemlerinin nasıl çalıştığı, verilerin nasıl toplanması ve kullanıldığı konusunda bilgi sahibi olmalıdır. YZ sistemlerinin karar verme süreci, mümkün olduğunca açık ve anlaşılır olmalıdır.

• **Önyargı Azaltma:** YZ sistemleri, cinsiyet, sosyoekonomik statü, etnik veya kültürel kökenlerle ilgili önyargıları azaltmak için dikkatlice tasarlanmalı ve eğitilmelidir. YZ verilerinin çeşitliliği ve temsiliyeti, önyargıları en aza indirmek için önemlidir.

• **Açıklama Yükümlülüğü:** YZ sistemleri, öğrenciler ve öğretmenler için açıklayıcı olmalıdır. YZ'nin önerdiği eylemleri, öğrenme materyallerini veya geri bildirimleri açıklamak ve anlaşılabilir hale getirmek, öğrenci anlayışını ve güvenini artıracaktır.

• **İnsan Denetimi:** YZ sistemleri, insan denetimi ve müdahalesi gözetiminde kullanılır. Yetkililer, YZ sistemleri tarafından ulaşılan sonuçları sürekli denetlemeli ve gerekli durumlarda müdahale etmelidir.

4.2. Öğrenci Gizliliği ve Veri Güvenliği

Öğrenci verileri, ilgili tüm gizlilik yasalarına ve yönetmeliklerine uygun olarak toplanacak, kullanılacak ve korunacaktır. YZ sistemleri, verileri güvenli ve etik bir şekilde yönetmek için tasarlanmalıdır.

- **Veri Toplama ve Kullanımı:** Öğrenci verileri, yalnızca eğitim amaçları için ve öğrenci gizliliği korunarak toplanmalı ve kullanılmalıdır. Veri toplama ve kullanımı konusunda öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler bilgilendirilmelidir.
- **Veri Şifreleme ve Güvenlik:** Öğrenci verileri, yetkisiz erişime karşı korunmak için şifrelenmeli ve güvenli sunucularda saklanmalıdır. Veri güvenliği sistemleri, siber saldırılara karşı korunmak için düzenli olarak güncellenmelidir.
- **Veri Silme:** Öğrenci verileri, eğitim amaçları için artık gerekli olmadığına silinmeli veya anonimleştirilmelidir. Veri saklama politikaları açık ve şeffaf olmalıdır.
- **İzin ve Rıza:** Öğrenci verilerinin toplanması ve kullanımı için ebeveyn veya veli rızası alınmalıdır. Öğrenciler, belirli YZ uygulamaları veya verilerin nasıl kullanılacağı hakkında bilgi sahibi olmalı ve seçme hakkına sahip olmalıdır.
- **Veri Güvenliği Eğitimi:** Öğretmenler ve okul personeli, öğrenci verilerinin nasıl toplanacağını, kullanılacağını ve korunacağını öğrenmek için eğitim almalıdır. Veri gizliliği ve güvenliği ile ilgili yasalara ve yönetmeliklere uygun davranmak için bilgilendirilmelidirler.
- **Veri Koruma Politikaları:** Okul, öğrenci verilerinin toplanması, kullanımı, depolanması ve silinmesi ile ilgili açık ve şeffaf bir veri koruma politikası oluşturur ve uygular.

4.3. Şeffaflık

YZ sistemlerinin nasıl çalıştığı ve verilerin nasıl kullanıldığı konusunda şeffaflık sağlanmalıdır. Öğretmenler ve öğrenciler, YZ sistemlerinin nasıl çalıştığına dair bilgiye sahip olmalıdır.

- **YZ Sistemlerinin Çalışma Prensipleri:** Öğretmenler, öğrenciler ve ebeveynler, YZ sistemlerinin temel çalışma prensiplerini, algoritmalarını ve verileri nasıl işlediğini anlamalıdır. YZ sistemlerinin kullanım amacı, sınırları ve potansiyel etkileri açıklanmalıdır.
- **Veri Kullanımı ve Paylaşımı:** YZ sistemleri tarafından hangi verilerin toplandığı, nasıl kullanıldığı ve hangi amaçlarla paylaşıldığı açıkça belirtilmelidir. Öğrenci verilerinin kullanımı, ilgili tüm gizlilik yasalarına ve yönetmeliklerine uygun olmalıdır.

• **Karar Verme Süreçleri:** YZ sistemleri tarafından alınan kararların nasıl belirlendiği ve hangi faktörlerin göz önünde bulundurulduğu açıklanmalıdır. Öğrencilere ve öğretmenlere YZ sistemlerinin kararlarına dair açıklama ve geri bildirim sağlanmalıdır.

• **YZ Sistemlerinin Sınırları:** YZ sistemlerinin sınırları ve yapamadıkları şeyler açıklanmalıdır. YZ sistemlerinin insan öğretmenlerin yerini alması beklenmemeli ve öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler, YZ sistemlerinin sınırlarını ve insan etkileşiminin önemini anlamalıdır.

• **Etik ve Toplumsal Etkiler:** YZ sistemlerinin etik ve toplumsal etkileri açıkça ele alınmalıdır. YZ'nin ayrımcılık, önyargı ve güvenlik gibi konularda potansiyel etkileri hakkında bilgi verilmelidir.

• **Şeffaflık Araçları:** Öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynlerin YZ sistemlerinin nasıl çalıştığına dair bilgiye erişebilmeleri için şeffaflık araçları (örneğin, eğitim materyalleri, soru-cevap platformları, online kaynaklar) sağlanmalıdır.

4.4. Sorumluluk

YZ sistemlerinin kullanımı ve sonuçları, sorumlu bir şekilde yönetilmeli. YZ sistemlerinin başarısı ve etik etkileri düzenli olarak değerlendirilmelidir.

• **Sorumluluk Paylaşımı:** YZ sistemlerinin kullanımı, geliştirilmesi ve uygulanması için sorumluluk paylaşımlı olmalıdır. Okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler, ebeveynler ve YZ sistemlerini geliştiren şirketler, YZ'nin etik ve verimli bir şekilde kullanılmasında rol almalıdır.

• **Etik Değerlendirme:** YZ sistemlerinin etik etkileri düzenli olarak değerlendirilmeli ve gözden geçirilmelidir. Önyargı, ayrımcılık, gizlilik ihlali ve diğer etik sorunlar belirlenmeli ve giderilmelidir.

• **Performans Değerlendirmesi:** YZ sistemlerinin performansı düzenli olarak değerlendirilmeli ve öğrenci başarısı, eşitlik, verimlilik ve etik etkiler açısından analiz edilmelidir. YZ sistemlerinin hedeflerine ulaşmada etkili olup olmadığı ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığı değerlendirilmelidir.

• **Sürekli İyileştirme:** YZ sistemlerinin performansını ve etik etkilerini değerlendirmekten elde edilen veriler, sistemleri sürekli olarak iyileştirmek için kullanılmalıdır. YZ sistemleri, öğrenci ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak ve etik sorunları azaltmak için güncellenmeli ve geliştirilmelidir.

• **Hata Yönetimi:** YZ sistemleri tarafından yapılan hatalar veya olumsuz sonuçlar dikkatlice ele alınmalı ve sorunu gidermek için adımlar atılmalıdır. Öğrencilere, öğretmenlere ve ebeveynlere hatalar konusunda bilgi verilmelidir.

• **Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:** YZ sistemlerinin kullanımı ve sonuçları hakkında şeffaflık ve hesap verebilirlik sağlanmalıdır. Okul yönetimi, YZ sistemlerinin nasıl çalıştığı, verilerin nasıl kullanıldığı ve sonuçların nasıl değerlendirildiği hakkında bilgi vermelidir.

4.5. Meslek İçi Eğitim

Öğretmenlere YZ'nin eğitimde kullanımı konusunda eğitim verilmeli, böylece etkili ve sorumlu bir şekilde YZ araçlarını kullanabilmelidirler.

- **YZ Temelleri:** Öğretmenler, YZ'nin temel kavramları, çalışma prensipleri, farklı türleri ve eğitim alanında kullanılabileceği potansiyel alanlar hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- **YZ Araçları ve Platformlar:** Öğretmenler, farklı YZ araçlarını ve platformlarını kullanma konusunda eğitim almalıdır. Araçların nasıl kullanılacağı, sınırları ve potansiyel dezavantajları hakkında bilgi sahibi olmaları önemlidir.
- **YZ'nin Eğitimde Kullanım Senaryoları:** Öğretmenler, YZ'yi ders planlama, içerik oluşturma, öğrenci değerlendirme, kişiselleştirilmiş öğrenme, geri bildirim sağlama ve engelleri giderme gibi farklı eğitim senaryolarında nasıl kullanabileceklerini öğrenmelidir.
- **Etik Kullanım ve Sorumluluk:** Öğretmenler, YZ'yi etik bir şekilde kullanmanın önemi, önyargı, ayrımcılık, gizlilik ve veri güvenliği gibi konular hakkında bilgi sahibi olmalıdır. YZ araçlarını sorumlu bir şekilde kullanmanın yollarını öğrenmeli ve öğrenci gizliliğini koruma konusunda bilinçli olmalıdırlar.
- **Veri Analizi ve Yorumlama:** Öğretmenler, YZ sistemleri tarafından toplanan verileri analiz etme ve yorumlama konusunda eğitim almalıdır. Öğrenci verilerini anlamlandırma, performansı değerlendirme ve öğrenme deneyimlerini iyileştirme için verileri nasıl kullanacaklarını öğrenmeleri önemlidir.
- **Sürekli Öğrenme ve Gelişim:** YZ teknolojisi hızla gelişmektedir. Bu nedenle, öğretmenler, YZ alanındaki yeni gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak ve becerilerini sürekli olarak geliştirmek için sürekli olarak öğrenmeli ve kendilerini güncellemele-ri gerekmektedir.

4.6. Ebeveyn Katılımı

YZ'nin okulda kullanımı hakkında ebeveynlere bilgi verilmeli ve ebeveynlerden geri bildirim alınmalıdır. Ebeveynler, çocuklarının YZ teknolojileriyle etkileşimini nasıl yönetmeleri gerektiği konusunda bilgilendirilmelidir.

- **Şeffaf Bilgilendirme:** Ebeveynler, okulun YZ teknolojilerini nasıl kullandığı, hangi YZ araçlarını kullandığı, öğrenci verilerinin nasıl toplanması ve kullanıldığı ve YZ'nin öğrenme deneyimine etkileri hakkında açık ve anlaşılır bir şekilde bilgilendirilmelidir.
- **Ebeveyn Rızası:** YZ sistemlerinin kullanımına ilişkin ebeveyn rızası alınmalıdır. Ebeveynler, çocuklarının hangi YZ sistemlerini kullanacağını, verilerin nasıl kullanılacağını ve hangi sınırlamaların uygulanacağını seçme hakkına sahip olmalıdır.

• **Ebeveyn Geri Bildirimi:** Ebeveynlere, YZ'nin okulda kullanımı hakkında görüşlerini ve endişelerini paylaşmaları için fırsat verilmelidir. Okul, ebeveyn geri bildirimlerini değerlendirmeli ve YZ politikalarını ve uygulamalarını iyileştirmek için kullanmalıdır.

• **Ebeveyn Eğitimi:** Ebeveynler, çocuklarının YZ teknolojileriyle etkileşimini nasıl yönetmeleri gerektiği konusunda bilgilendirilmelidir. Ebeveynlere, YZ'nin faydaları ve riskleri, güvenli YZ kullanımı, online güvenlik, dijital vatandaşlık ve ekran süresi yönetimi hakkında eğitim verilmelidir.

• **Ebeveyn Kaynakları:** Ebeveynlere, YZ kullanımı, güvenli YZ alışkanlıkları ve çocuklarını çevrimiçi tehlikelerden koruma hakkında bilgi sağlayan kaynaklar sunulmalıdır. Ebeveynler, bu kaynaklara online olarak veya okul aracılığıyla erişebilirler.

• **Ebeveyn-Öğretmen İş Birliği:** Öğretmenler, ebeveynlerle iş birliği yaparak çocuklarının YZ teknolojileriyle etkileşimini izlemeli ve gerekli durumlarda müdahale etmelidir. Öğretmenler, ebeveynleri, YZ araçlarının kullanımı ve öğrenme deneyimi hakkında bilgilendirebilir ve ebeveynlerden geri bildirim alabilir.

5. YZ KULLANIM ALANLARI

Nesibe Aydın Yıldızlar Okulunda, YZ teknolojileri, misyon, vizyon ve eğitim felsefemizle uyumlu bir şekilde eğitim deneyimini geliştirmeye yönelik aşağıdaki alanlarda kullanılabilir.

5.1. Öğrenme Kişiselleştirmesi

YZ, öğrencilerin öğrenme stillerini ve ihtiyaçlarını belirlemek ve kişiselleştirilmiş öğrenme yolları oluşturmak için kullanılabilir.

• **Adaptif Öğrenme Platformları:** YZ, öğrencilerin öğrenme hızına ve ihtiyaçlarına göre öğrenme materyallerini ve egzersizlerini ayarlayan adaptif öğrenme platformlarının geliştirilmesinde kullanılabilir. Örneğin, bir öğrenci bir konuyu hızlıca anlarsa, platform daha zorlu sorular sunabilirken, zorlanan bir öğrenciye ek açıklamalar ve örnekler sağlayabilir.

• **Kişiselleştirilmiş Ödevler:** YZ, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini analiz ederek kişiselleştirilmiş ödevler oluşturmak için kullanılabilir. Ödevler, öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanabilir ve öğrenme hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olabilir.

• **Öğrenme Yol Haritaları:** YZ, öğrencilerin kişisel öğrenme hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak için kişiselleştirilmiş öğrenme yol haritaları oluşturmak için kullanılabilir. Bu yol haritaları, öğrencilerin hangi konuları ne zaman çalışacakları, hangi kaynakları kullanacakları ve hangi değerlendirmelere hazırlanacakları konusunda rehberlik sağlayabilir.

5.2. Otomatik Değerlendirme

YZ, öğrenci performansını değerlendirmek ve geri bildirim sağlamak için kullanılabilir.

- **Yazılı Değerlendirme:** YZ, öğrencilerin yazılı ödevlerini, projelerini ve sınavlarını otomatik olarak değerlendirmek için kullanılabilir. Bu, öğretmenlerin değerlendirme sürecini hızlandırır ve öğrencilere hızlı geri bildirim sağlar.
- **Konuşma ve Dil Değerlendirmesi:** YZ, öğrencilerin konuşma ve dil becerilerini değerlendirmek için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğrencilerin konuşma kalitesini, gramer doğruluğunu ve kelime dağarcığını değerlendirmek için kullanılabilir.
- **Performans Değerlendirmesi:** YZ, öğrencilerin pratik becerilerini değerlendirmek için kullanılabilir. Örneğin, YZ, müzik performansını, dans hareketlerini veya bilim deneylerini değerlendirmek için kullanılabilir.

5.3. Öğretmen Desteği

YZ, öğretmenlere ders planlama, öğrenci takibi ve kaynak aramada yardımcı olabilir.

- **Ders Planlama:** YZ, öğretmenlerin ders planlamasını kolaylaştırmak için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğretmenlere konu önerileri, etkinlik fikirleri ve kaynaklar sağlayabilir.
- **Öğrenci Takibi:** YZ, öğretmenlerin öğrenci performansını takip etmelerini ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre derslerini ayarlamalarını kolaylaştırmak için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğrencilerin performansını analiz ederek, zorlanan öğrencileri belirlemelerine yardımcı olabilir.
- **Kaynak Arama:** YZ, öğretmenlerin öğrenme kaynaklarını araştırmalarını ve bulmalarını kolaylaştırmak için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğretmenlere konu ile ilgili kitaplar, makaleler, videolar ve diğer kaynaklar sağlayabilir.

5.4. Erişilebilirlik Desteği

YZ, öğrenciler için engelleri aşmak ve erişilebilirliği artırmak için kullanılabilir.

- **Okuma Desteği:** YZ, öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğrencilere metinleri seslendirerek, kelimeleri tanımlayarak veya okuma hızını ayarlayarak yardımcı olabilir.
- **Yazma Desteği:** YZ, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğrencilere cümle oluşturmada, kelime bilgisi geliştirmede veya yazım hatalarını düzeltmede yardımcı olabilir.

• **Görsel Destek:** YZ, öğrencilerin görsel bilgiyi anlamak ve öğrenmek için kullanılabilir. Örneğin, YZ, öğrencilere görsel materyaller, animasyonlar veya simülasyonlar sağlayabilir.

5.5. Araştırma ve Geliştirme

YZ, öğrenme ve öğretme üzerine araştırma yapmak için kullanılabilir.

• **Öğrenci Davranış Analizi:** YZ, öğrencilerin öğrenme davranışlarını analiz etmek ve öğrenme sürecinde nasıl daha etkili olduklarını anlamak için kullanılabilir. Bu bilgiler, öğrenme deneyimlerini iyileştirmek ve öğrenme materyallerini geliştirmek için kullanılabilir.

• **Öğretmen Etkinliği Analizi:** YZ, öğretmenlerin derslerde kullandıkları yöntemleri ve stratejileri analiz etmek için kullanılabilir. Bu bilgiler, öğretmenlerin öğretim yöntemlerini geliştirmelerine ve öğrencilerin öğrenmelerini daha etkili bir şekilde desteklemelerine yardımcı olabilir.

• **Eğitim Politikası Geliştirme:** YZ, eğitim politikalarını geliştirmek ve iyileştirmek için kullanılabilir. Örneğin, YZ, farklı öğrenci gruplarının ihtiyaçlarını analiz ederek, eğitim politikalarının daha etkili ve adil bir şekilde uygulanmasına yardımcı olabilir.

6. POLİTİKA UYGULAMA VE DEĞERLENDİRME

Bu politika, Nesibe Aydın Yıldızlar Okulu tarafından mevcut yasal, etik ve teknolojik standartlara uyumu sağlamak için yapay zeka teknolojilerindeki ilerlemelere paralel olarak düzenli olarak değerlendirilecek ve gerekli görüldüğü takdirde güncellenecektir. Bu politika çerçevesinde davranış sergilemek tüm öğrenciler, öğretmenler ve personel için zorunludur.

7. EK BİLGİLER

YZ ve eğitimle ilgili kaynaklar için bakınız:

International Society for Technology in Education (ISTE) Standartları ve Kılavuzları,

<https://iste.org/standards>

<https://iste.org/ai>

TeachAI Kılavuzları,

<https://www.teachai.org/>

International Baccalaureate Organisation önerileri

<https://www.ibo.org/programmes/artificial-intelligence-ai-in-learning-teaching-and-assessment/>